



Valtionavustuksen VN/14629/2021 käyttöä  
koskeva raportti vuodelle 2021 myönnetyn  
valtionavustuksen osalta

Vantaan ja Keravan  
hyvinvointialue

21.6.2023

## Sisällys

1.	Johdanto.....	1
2.	Hyvinvointialueen valmisteluorganisaatio .....	2
2.1	Hallinnon valmistelu.....	3
2.2	Talousvalmistelu.....	3
2.3	ICT-valmistelu .....	4
2.4	HR-valmistelu .....	4
2.5	Palvelujen järjestämisen valmistelu .....	4
2.6	Pelastustoimen valmistelu .....	4
2.7	Viestinnän valmistelu .....	5
3.	Valmistelurahoitus VN/14629/2021 .....	5
3.1	Valtionavustuksen käyttö .....	6
3.2	Henkilöstökulut .....	7
3.3	Asiantuntijapalvelut .....	8
3.4	Muut kulut .....	8

# 1. Johdanto

Hyvinvointialueet on perustettu 1.7.2021 voimaan tulleella sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannpanoa koskevalla lailla 616/2021 (Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta, jatkossa voimaannpanolaki).

Voimaannpanolain (616/2021) 15 §:ssä säädetään hyvinvointialueiden toiminnan ja eräiden tehtävien valmistelun rahoittamisesta. Toiminnan rahoittaminen vuosina 2021 ja 2022 on perustunut valtion varoista maksettavaan valtionavustukseen. Määräraha on ollut luonteeltaan hyvinvointialueen toimintaan maksettavaa, valtionavustuslain 5 §:ssä tarkoitettua yleistä valtionavustusta, joka on maksettu hyvinvointialueille ilman erillistä hakemusta. Avustuksen saajalta ei ole edellytetty omaa osallistumista toiminnan rahoittamiseen.

Voimaannpanolain (616/2021) 8 § mukaisesti hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa.

Voimaannpanolain (616/2021) 10 §:ssä on määritelty väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät ja toimivalta seuraavasti:

”Väliaikainen valmistelutoimielin johtaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa sekä vastaa tehtäviinsä liittyvästä puhevaltan käyttämisestä aluevaltuuston toimikauden alkuun asti. Valmistelutoimielin voi asettaa keskuudestaan jaostoja hoitamaan erikseen määrättyjä tehtäviä ja siirtää näitä tehtäviä koskevaa päätösvaltaa jaostolle.

Valmistelutoimielimen tehtävänä on yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joista tehtäviä ja niitä hoitavaa henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle:

- 1) selvittää hyvinvointialueille siirtyvä henkilöstö ja valmistella aluevaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi;
- 2) osallistua hyvinvointialueelle siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden selvittämiseen;
- 3) osallistua hyvinvointialueelle siirtyvien sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen;
- 4) osallistua hyvinvointialueelle siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevien tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja ratkaisujen selvittämiseen;
- 5) valmistella hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon järjestämistä sekä tilintarkastajan valintaa;

- 6) päättää hyvinvointialueen vuosien 2021 ja 2022 talousarviosta;
- 7) osallistua ensimmäisten aluevaalien järjestämiseen;
- 8) valmistella muut hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen välittömästi liittyvät asiat;
- 9) valmistella ja toteuttaa edellä 1–8 kohtia koskeva riskienhallinta.”

Lainsäädännön edellyttämä hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin aloitti toimintansa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella elokuussa 2021. Seitsemään valmistelukokonaisteen jäsenetty hyvinvointialueen valmisteluorganisaatio käynnistettiin alkusyksystä 2021.

Raportointikauden merkittävimpiä aluevalmistelun tapahtumia olivat väliaikaisen valmistelutoimielimen päätös hyvinvointialuevalmistelun käynnistämisestä, valmistelujohtajien virkojen täyttäminen, talousarvion vahvistaminen vuosille 2021 ja 2022, väliaikaisen valmistelutoimielimen työjärjestyksen vahvistaminen sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen hallinto- ja tukipalvelujen järjestäminen. Hyvinvointialuevalmistelun etenemistä esiteltiin säännöllisesti mm. Vantaan ja Keravan poliittisille toimielimille. Raportointikauden aikana varmistettiin erilaisin toimenpitein se, että aluevaltuusto voi käynnistää hyvinvointialuetta koskevan päätöksenteon keväällä 2022 ja järjestämisvastuu siirtyy turvallisesti hyvinvointialueelle 1.1.2023.

## 2. Hyvinvointialueen valmisteluorganisaatio

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin aloitti toimintansa 18.8.2021. Väliaikaisen valmistelutoimielimen keskeisenä tehtävänä oli voimaapanolain (616/2021) nojalla johtaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa.



Jarno Moisalan tilalla 15.11.2021 alkaen Tapio Helenius.

Seitsemään valmistelukokonaisuuteen jäsennetty hyvinvointialueen valmisteluorganisaatio käynnistettiin alkusyksystä 2021.



Hyvinvointialueen valmistelutyö alkoi syksyllä 2021 ja jatkui vuonna 2022. Molempien vuosien aikana valmistelun painopiste oli voimaantulon 616/2021 mukaisesti hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua.

## 2.1 Hallinnon valmistelu

Hyvinvointialueen hallinnon valmistelu käynnistyi elokuussa 2021 kun väliaikainen valmistelu-toimielin aloitti työskentelynsä ja hallintovalmistelujohtaja valittiin. Hallintovalmistelun puitteissa rakennettiin ne prosessit, joilla hyvinvointialueen valmisteluorganisaatio pystyi toimimaan itsenäisenä organisaationa ja työnantajana. Syksyn aikana hallinto toteutti päätösvalmistelua väliaikaiselle valmistelutoimielimelle, vastasi aluevaalilautakunnan toiminnan valmistelusta ja ehdokasasettelun toteuttamisesta sekä rekrytoi tarvittavaa hallinnon henkilöstöä.

Merkittäviä valmistelukokonaisuuksia olivat aluevaalien ja päätöksenteon valmistelun lisäksi hyvinvointialueen asiantuntijajärjestelmän hankinta ja käyttöönotto, hyvinvointialueen tiedonohjaussuunnitelman valmistelu, hallintosäännön valmistelu sekä hyvinvointialueelle siirtyvien sopimusten siirtojen valmistelu. Lisäksi loppuvuodesta toteutettiin valmistautumista aluevaalien 23.1.2022 jälkeiseen aluevaltuutettujen perehdyttämiseen sekä aluevaltuuston toiminnan käynnistämiseen.

## 2.2 Talousvalmistelu

Syksyn 2021 talousvalmistelussa keskityttiin väliaikaisen valmistelutoimielimen talouspalvelujen perustamiseen: väliaikaisen toimielimen käyttöön perustettiin pankkitili sekä kirjanpito- ja palkanmaksutoimintojen toteutusta järjestettiin kirjanpitotoimiston kanssa. Lisäksi selvitettiin sekä hyvinvointialuevalmistelun että varsinaisen hyvinvointialueen toiminnan rahoitusperusteita ja valtioraportointia, talouden ICT-järjestelmiä sekä valmisteltiin strategiatyön rakenteita.

Talousvalmistelujohtaja aloitti työnsä 1.10.2021.

### 2.3 ICT-valmistelu

ICT-valmistelun tavoitteena oli turvata Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveystoimen sekä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen järjestämistä vastuun siirto perustamalla toiminnan tarpeita vastaava ICT-ympäristö, sen edellyttävät hallinnolliset rakenteet sekä tarvittavat tukipalvelut.

ICT-valmistelu käynnistyi syyskuussa 2021, jolloin ICT-valmistelujohtaja valittiin. Syksyn 2021 ja alkuvuoden 2022 aikana jatkettiin jo aiemmin käynnistettyä arkkitehtuuriselvitystyötä ja aloitettiin ICT-sopimusten innovointi ja analysointi. ICT-muutoshanke organisoitiin nopeasti ja pääprojektien vastuut määriteltiin. Hanke- ja projektisuunnittelu sekä master-aikataulun hahmottamistyö saatiin vauhtiin.

### 2.4 HR-valmistelu

Väliaikainen yhteistoimintaryhmä aloitti toimintansa 24.11.2021. Yhteistyötoimintaryhmän puheenjohtajana toimi väliaikaisen valmistelutoimielimen puheenjohtaja Timo Aronkytö. Syksyn aikana rekrytoitiin hyvinvointialueelle hr-valmistelujohtaja, joka aloitti tehtävässä 1.1.2022.

Hyvinvointialueen käynnistämiseksi aloitettiin henkilöstöä hyvinvointialueelle siirtäviltä organisaatioilta tietojen keruu siirtyvästä henkilöstöstä, palkkausjärjestelmistä, paikallissopimuksista ja muista henkilöstöön liittyvistä asioista.

### 2.5 Palvelujen järjestämisen valmistelu

Hyvinvointialueelle rekrytoitiin syksyn 2021 aikana palvelujen järjestämisen valmistelujohtaja, joka aloitti työnsä 1.1.2022.

### 2.6 Pelastustoimen valmistelu

Pelastustoimen valmistelun tavoitteena oli Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslaitos. Väliaikaiset toimielimet sopivat syksyllä 2021 valmistelun periaatteista ja kustannustenjaosta. Lähtökohtana oli se, että Keski-Uusimaa siirtää yhteistoimintasopimuksella pelastustoimen järjestämistä vastuun Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Pelastuslaitoksen valmistelu aloitettiin vuonna 2021 yhteistoimintasopimuksen perusperiaatteiden luonnostelulla; kuinka jaetaan nykyisen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstö, omaisuus, sopimukset, toimipisteet jne. virtuaalisesti kahdelle hyvinvointialueella.

Syyskuussa 2021 palkattiin osa-aikaisesti pelastuslaitoksen valmistelujohtaja sekä valmistelijoita hyvinvointialueen varautumisen suorituskyvyn määrittelyyn sekä vuosina 2022–2026 toteutettavien uusien paloasemien rakentamisen valmisteluun.

## 2.7 Viestinnän valmistelu

Hyvinvointialueen viestintää toteutettiin aluksi molempien kaupunkien verkkosivuilla, mutta pian Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sai myös omat some-kanavansa sekä uutiskirjeensä. Loppuvuonna 2021 hyvinvointialueella viestittiin erityisesti aluevaaleista, joissa alueelle valittiin aluevaltuutetut tammikuussa 2022. Hyvinvointialueen tulevalle henkilöstölle järjestettiin säännöllisesti striimattuja henkilöstöinfoja.

Viestintää toteutettiin toimeenpanolain 616/2021 14§ mukaisesti siten, että väliaikainen valmistelutoimielin tiedotti hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta alueen asukkaille, palvelujen käyttäjille, kunnille, järjestöille ja muille yhteisöille.

## 3. Valmistelurahoitus VN/14629/2021

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettiin 1.7.2021 avustus valtion talousarvioon varatun määrärahan puitteissa valtionavustuslain 5 §:n 2 momentin mukaisena yleisavustuksena. Valtionavustuspäätöksen VN/14629/2021 mukaan määrärahaa sai käyttää hyvinvointialueiden perustamiseen, toimintaan ja väliaikaisten valmistelutoimielinten kustannuksiin päätöksessä mainituin ehdoin.

Valtionavustuspäätöksen VN/14629/2021 perusteella hyväksyttäviä kustannuksia olivat hyvinvointialueiden perustamiseen ja toimintaan liittyvät kustannukset. Valtionavustukseen oikeuttivat mm. väliaikaisen valmistelutoimielimen työskentelyedellytysten järjestäminen (väliaikaisen valmistelutoimielimen työskentelyn käynnistymistä koskevat hallinnolliset kustannukset, kuten kokouskulut ja toimielimelle hallinnollista tukea antavan tahon turvaamien kokous- ja työtilojen korvaukset, ovat myös valtionavustuksella korvattavia kustannuksia), talousarvion valmistelusta aiheutuvat kustannukset, hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön selvittäminen sekä hyvinvointialueille siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden sekä sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittäminen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osalta valtionavustuksen käytössä on noudatettu rahoittajan ohjeita ja väliaikainen valmistelutoimielin on toiminnallaan edistänyt voimaannuttamislain mukaisia tavoitteita. Määrärahaa on käytetty ainoastaan valtionavustuspäätöksessä mainittuihin hyväksyttäviin kustannuksiin, joita ovat hyvinvointialueiden perustamiseen ja toimintaan liittyvät kustannukset.

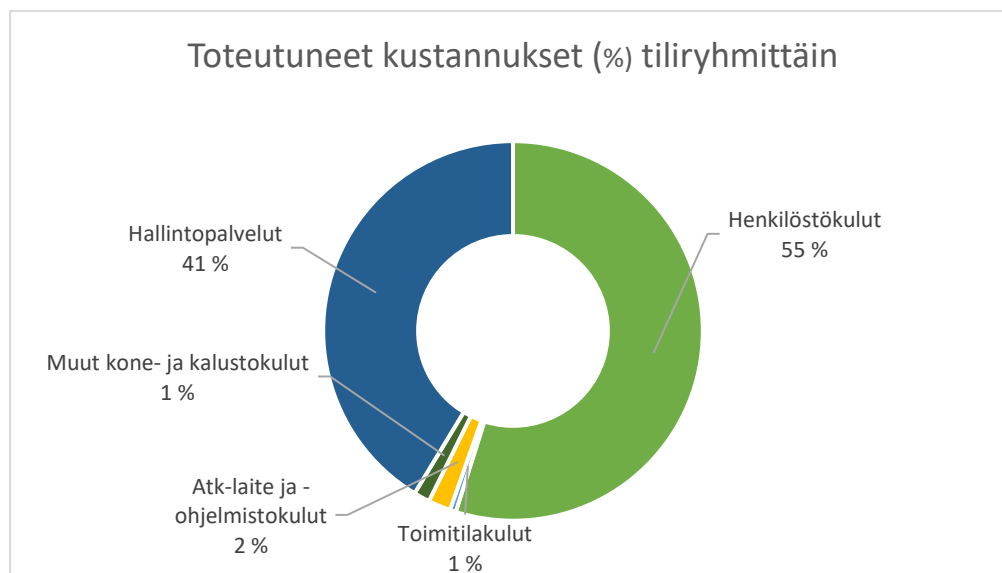
### 3.1 Valtionavustuksen käyttö

Valtiovarainministeriön 1.7.2021 antaman valtionavustuspäätöksen VN/14629/2021 mukainen yleiskatteellinen perusrahoitus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle oli 664 468 euroa. Päätöksen mukainen valtionavustus maksettiin hyvinvointialueelle 17.9.2021 ja sitä käytettiin valmistelutoimielimen kaikkiin menoihin 30.11.2021 asti.

1.12.2021 alkaen ICT-kustannukset kohdennettiin kirjanpidossa omalle kustannuspaikalleen sosiaali- ja terveysministeriön (STM) myöntämälle valtionavustukselle VN/27028/2021. STM:n 10.11.2021 päivätyllä valtionavustuspäätöksellä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettiin 1 000 000 euroa sote- ja pelastustoimen uudistamiseen liittyvään ICT-muutoksen esivalmisteluun. Valmistelutoimielimen muut kustannukset kohdistettiin edelleen yleiskatteelliselle rahoitukselle VN/14629/2021 siihen asti, kunnes kyseinen valtionavustus oli käytetty tammi-kuussa 2022.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin järjesti taloushallinnon (ml. kirjanpito) ulkoistamalla palvelut 1.9.2021 alkaen. Tällä menettelyllä varmistettiin kirjanpitolain ja muiden kirjanpitoon vaikuttavien lakien (ml. valtionavustuslaki), asetusten ja ohjeistusten asianmukainen käsittely ja noudattaminen. Kirjanpito todennettiin päivätyillä ja yksilöidyillä tositteilla ja valtionavustukseen oikeuttavat kustannukset tiliöitiin kirjanpidossa rahoittajan ohjeen mukaisesti eri menolajeille.

Kuvassa yksi (1) on esitetty vuonna 2021 maksetun valtionavustuksen jakautuminen eri kululajeille kirjanpidon toteumatietojen mukaisesti.

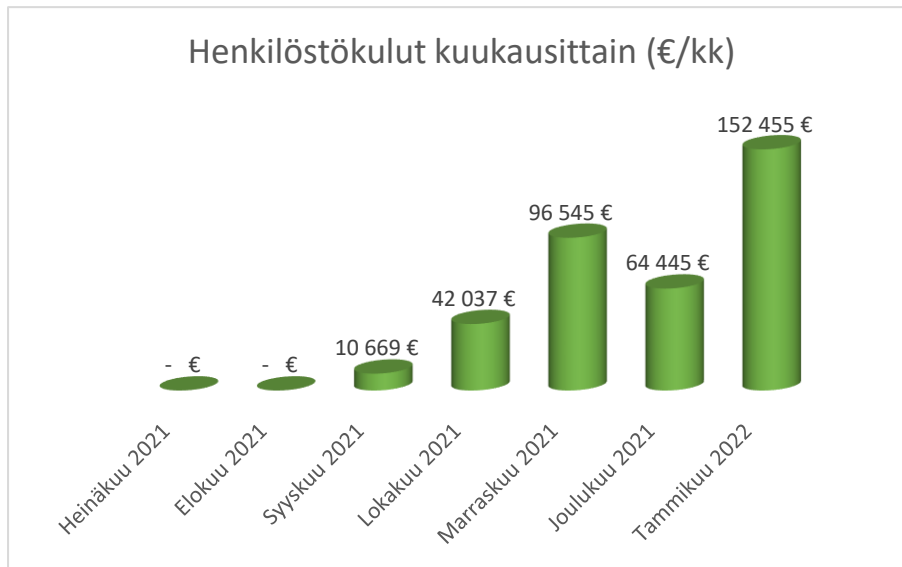


Kuva 1. Valtionavustuksen (VN/14629/2021) jakautuminen eri kululajeille



### 3.2 Henkilöstökulut

Raportointijakson aikana valtiovarainministeriön 1.7.2021 myöntämää yleiskatteellista valtionavustusta käytettiin kirjanpidon toteumatietojen mukaan kokonaisuudessaan eniten henkilöstökuluihin (55 %). Henkilöstökulut sisältävät maksetut palkat ja henkilösivukulut.

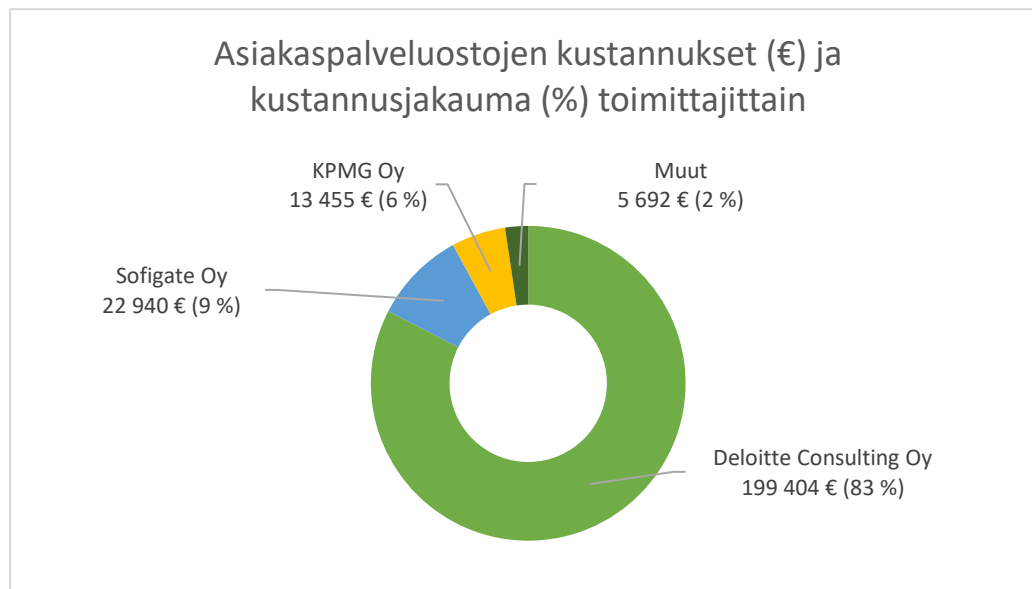


Kuva 2. Valmistelutoimielimen henkilöstökustannukset kuukausittain (€/kk)

Kuvassa kaksi (2) on eritelty henkilöstökustannusten euromääräinen kehittyminen raportointikaudella. Syksyn 2021 aikana hyvinvointialuevalmisteluun palkattiin valmistelujohtajat, jonka jälkeen rekrytoitiin muuta henkilöstöä. Joulukuun 2021 ja tammikuun 2022 osalta henkilöstökulut eivät sisällä ICT-valmistelun henkilöstöstä aiheutuneita kustannuksia, koska ne tiliöitiin kirjanpidossa omalle kustannuspaikalleen 1.12.2021 alkaen (STM:n valtionavustus VN/27028/2021).

### 3.3 Asiantuntijapalvelut

Raportointijaksolla kuluja kohdistui merkittävästi (41 %) asiantuntijapalveluiden ostoihin hallintopalveluiden tiliryhmään. Kuvassa kolme (3) on esitetty toimittajakohtaisesti asiakaspalvelujen ostojen kustannukset (€) ja kustannusjakauma (%).



Kuva 3. Valmistelutoimielimen asiakaspalvelujen ostot raportointikaudella

Deloitte Consulting Oy toteutti erilaisia valmisteluun liittyviä työtehtäviä ja toimitti tarvittavia tuotoksia Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen järjestäytymisen valmistelun tueksi. Sofigaten palvelut sisälsivät hankepäälliköiden tuottamia hyvinvointialuevalmisteluun liittyviä valmistelutoimia esim. infra- ja loppukäyttäjäpalveluiden osalta. KPMG Oy tuotti laajan juridisen selvitystyön pelastustoimen valmisteluun liittyen.

### 3.4 Muut kulut

Raportointikauden aikana muita kustannuksia syntyi väliaikaisen valmistelutoimielimen työskentelyä tukevista eristä, kuten toimitilavuokrista, toimistotarvikkeista, puhelimista ja niiden käyttömaksuista, toimistokalusteista, kokouskuluista, rekrytointi-ilmoituksista, työterveyshuollon kuluista ja vakuutusmaksuista.

Lisäksi kuluja syntyi tammikuun 2022 aluevaalien valmisteluun liittyvistä eristä, kuten painotuotteiden ja käänöspalveluiden ostoista.